

Librius CVBA
Rights management for the Flemish book industry

Huis van het boek
Te Boelaerlei 37
B- 2140 Borgerhout
K.B.O. 0475.634.550

Activiteitenverslag over het boekjaar 2013

Gewone Algemene Vergadering

Scandic Crown Hotel, Lt. Lippenslaan 66, 2140 Borgerhout

22 mei 2014

1. LIBRIUS in 2013: organisatorisch

1.1. Bij het begin van het boekjaar 2013 was de raad van bestuur van LIBRIUS CVBA samengesteld uit de volgende natuurlijke personen:

- (1) Rudy Vanschoonbeek (Vrijdag), voorzitter – ALGEMENE UITGEVERS
- (2) Matthias Lannoo (Lannoo), penningmeester – ALGEMENE UITGEVERS
- (3) Isi De Vries (C. De Vries-Brouwers) – ALGEMENE UITGEVERS
- (4) Bart Desmyter (De Eenhoorn) – ALGEMENE UITGEVERS
- (5) Nancy Derboven (Acco) – WETENSCHAPPELIJKE UITGEVERS
- (6) Peter Van Achteren (Cego) – EDUCATIEVE UITGEVERS
- (7) Wim Verheije (WPG) – ALGEMENE UITGEVERS
- (8) Marike Schipper (Universitaire Pers Leuven) – WETENSCHAPPELIJKE UITGEVERS
- (9) Franck Libeer (Die Keure) – EDUCATIEF/WETENSCHAPPELIJKE UITGEVERS
- (10) Philippe Hosten (De Boeck) – EDUCATIEVE UITGEVERS

Op het einde van het boekjaar 2013 was de raad van bestuur van LIBRIUS CVBA samengesteld als volgt:

- (1) Rudy Vanschoonbeek (Vrijdag) **, voorzitter – ALGEMENE UITGEVERS
- (2) Matthias Lannoo (Lannoo) **, penningmeester – ALGEMENE UITGEVERS
- (3) Isi De Vries (C. De Vries-Brouwers) ** - ALGEMENE UITGEVERS
- (4) Bart Desmyter (De Eenhoorn) ** - ALGEMENE UITGEVERS
- (5) Nancy Derboven (Acco) * - WETENSCHAPPELIJKE UITGEVERS
- (6) Peter Van Achteren (Cego) * - EDUCATIEVE UITGEVERS
- (7) Philippe Majersdorf (WPG) – ALGEMENE UITGEVERS***
- (8) Marike Schipper (Universitaire Pers Leuven) ** - WETENSCHAPPELIJKE UITGEVERS
- (9) Franck Libeer (Die Keure) ** - EDUCATIEF/WETENSCHAPPELIJKE UITGEVERS
- (10) Gerda Ghysels (De Boeck) – EDUCATIEVE UITGEVERS***

*in mei 2011 verlengd c.q. benoemd voor een mandaat van 4 jaar – mandaat te verlengen op AV van 2015

** mandaat verlengd op de AV van 2012 – mandaat te verlengen op AV van 2016

*** mandaat bekrachtigd op de AV van 2013 – mandaat te verlengen op AV van 2017

De gedelegeerd bestuurder van de vennootschap was in 2013 Dhr. Rudy Vanschoonbeek, formeel aangesteld door de raad van bestuur van LIBRIUS op 8 december 2011.

De commissaris van de vennootschap is de heer Geert Van Goolen, kantoor houdend te Grimbergen. Hij werd op de gewone Algemene Vergadering van mei 2011 herbenoemd voor de statutair bepaalde termijn van drie jaar, zodat zijn mandaat op de Algemene Vergadering van 2014 moet worden hernieuwd.

1.2. De raad van bestuur van LIBRIUS vergaderde vier maal in de loop van 2013: 7 maart, 23 mei, 17 september en 5 december.

1.3. Operationeel werd LIBRIUS in 2013 ondersteund door Evi Werkers en Kris Van de Kerckhove.

1.4 De boekhouding van LIBRIUS is overgedragen aan het kantoor FIDUCIAL met zetel te Antwerpen dat de boeken tot op heden beheert. De contactpersonen voor Librius zijn Jan Van Gils en Harut Jhezyan.

1.5. Eind 2013 telde LIBRIUS 79 aangesloten leden. Het aantal vennoten bedroeg 44 (exclusief de vier oprichters van de vennootschap).

[Noot na boekjaar 2013 trad één lid toe dat geen vennoot werd]

1.6. Met het oog op de automatisering van verscheidene diensten die de leden zullen worden aangeboden via LIBRA en de bevindingen van de Expertengroep, werd het Huishoudelijk Reglement herwerkt en voorgelegd aan de Controledienst die resideert onder FOD Economie die deze goedkeurde.

1.7. De nieuwe statuten van LIBRIUS werden op de Buitengewone Algemene Vergadering van LIBRIUS van 29 maart 2011 goedgekeurd door de vennoten.

1.8. Kris Van de Kerckhove en Evi Werkers werden door de Minister van Economie benoemd tot beëdigd controleur van Librius. De benoeming werd gepubliceerd op 5 april 2013 en werd voorgelegd aan de Voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg ter goedkeuring. Kris Van de Kerckhove legde deze eed af op 10 oktober 2013 en werd daardoor bevoegd om te gaan controleren ter plaatse en PV's op te stellen.)

2. LIBRIUS in 2013: de cijfers

2.1. Ontvangsten uit het boekjaar 2013

In 2013 werd een bruto bedrag van 2.701.934,00 euro ontvangen van REPROBEL.

Dit bedrag is samengesteld als volgt :

Leenrecht Verbruik 2008-2010 voorlopige verdeling	VJ 2008-2010	187.781,90
Reprografie Opeising Voorl. TBS oktober 2012	VJ 2009- 2012	2.103.500,66
Reprografie Vrijgemaakte bedragen buitenland	VJ 2006	81.027,88
Leenrecht verbruik 2008 (FR)+2009(FR)+2010 deff. verdeling	VJ 2008- 2010	19.469,10
Leenrecht vrijmaking MA-BA's VJ 2004-2008	VJ 2004-2008	86.158,71
Definitieve verdeling buitensland TBS 2011,2012	VJ 2010-2012	4.139,80
Definitieve verdeling buitensland TBS 2013	VJ 2010-2013	98.088,42
Opeising vrijmaking MA-BA's VJ 2004-2008	VJ 2004-2008	25.404,48
Vrijmaking MA-BA's VJ 2008 Herberekening 2005-2007	VJ 2005-2007	4.268,56
Opeising vrijgekomen BA 01/01/2012	VJ 2007	92.094,49

Van het te verdelen brutobedrag werd op LIBRIUS-niveau, 3 % reserve en 12 % forfaitaire kosten (met een latere verrekening van de werkelijke kosten) afgetrokken.

2.2 Verdelingen in 2013

2.2.1. Met betrekking tot het ontvangen bedrag van Reprobel in 2013, is boekhoudkundig 2.405.911,12 euro netto toegewezen aan de leden.

Tijdens het boekjaar 2013 werd effectief 3.599.463,92 rechten uitbetaald (Cash Flow) onder de leden, waarvan 1.210.098,62 rechten van vóór 2013 en 2.389.395,30 rechten van het boekjaar zelf.

Het verschil tussen de effectief (in geld) uitbetaalde rechten 3.599.463,92 euro en de in verdeling gestelde rechten 2.405.911,12 is te verklaren door het feit dat de aan de leden toegekende rechten soms pas in een volgend boekjaar effectief opgevraagd en uitbetaald (kunnen) worden, omdat ofwel de verdeling pas in het volgend jaar kan uitgevoerd worden, ofwel de invordering (facturatie) door de leden pas gebeurt in het volgende boekjaar.

Op het einde van het boekjaar 2013 staat een bedrag open ter verdeling aan de leden van 1.724.665,75 euro. Dit is te wijten aan het overgangsjaar waarbij rekening dient te worden gehouden met de omzetcijfers van de leden en de invoering van het IT-systeem LIBRA.

Librius cvba zal in mei 2014 de achterstallige gelden kunnen verdelen. Librius is dan opnieuw volledig achterstandvrij wat betreft licenties, verbruiks jaren en dragers.

Uit de andere wettelijke licenties (i.e. thuis kopie, digitale onderwijsuitzondering) ontvangt LIBRIUS vooralsnog geen vergoedingen van REPROBEL, zodat hiervoor ook nog geen verdelingen onder de leden kunnen worden verricht. Voor de thuis kopie zou daar in 2014 verandering in moeten komen door het lidmaatschap van AUVIBEL, maar er werd voorlopig geen rekening mee gehouden bij de opmaak van de begroting 2014.

De auteursrechtelijke reserve voor 2013 bedraagt 81.973,39 euro (3%) en de vrijgekomen auteursrechtelijke reserve van 2010 bedraagt 138.739,98 euro. Er werden reserves aangerekend vanuit opgebouwde reservefondsen t.b.v. 3.850,00 euro. De ingehouden ter financiering werkingskosten bedraagt evenwel 327.893,56 of 12 % van de ontvangen rechten en ontvangen intresten.

De werkelijke werkingskosten als het resultaat van de kosten uit de gewone bedrijfsuitoefening (personeelskosten, diensten, diverse goederen, afschrijvingen, andere bedrijfskosten bedragen 360.934,41 euro, zijnde gelijk aan 13,20 % van de ontvangen rechten en intresten.

2.2.3. Het innovatie- en ontwikkelingsfonds werd – overeenkomstig de beslissing van de Algemene Vergadering van 12 mei 2011 opgebouwd tot een plafond 388.268,60 euro door een wettelijk toegelaten inhouding van maximaal 10% van de ontvangen vergoedingen van REPROBEL.

Mei 2013 bedraagt het saldo van het IO-Fonds 181.135,96 euro. Dit bedrag bestaat uit 388.268,60 euro, zijnde 10% op de ontvangen rechten tot plafond 388.268,60 euro, minus de kosten die in 2011, 2012 en 2013 gedragen werden door het IO fonds, zijnde 207.132,64 euro

De gemengde Stuurgroep beoordeelt de ingediende dossiers redactie aan de hand van het Huishoudelijk Reglement. Er wordt op twee vaste tijdstippen per jaar, met name in december en in mei, bijeengekomen om de dossier te beoordelen. De ingediende dossiers dienen ook te worden ingevuld aan de hand van de templates die op de website van de vennootschap ter beschikking worden gesteld.

Volgende projecten werden goedgekeurd:

Goedgekeurde projectsteun aanvragen	Goedgekeurd budget
Projectsteunaanvraag VAV- inkomensonderzoek (schijf 2 van 7500 euro)	3750 euro (nog niet gefactureerd)
Projectsteun BOEDA (schijf 2 van 75.000 euro)	25.000 euro
Projectsteun BookLabs (schijven 1 en 2 van 7500 euro)	5000 euro
TOTAAL	33750 euro

2.2.5. De ontwikkeling van een webcrawler onder de naam SINBAD, wat staat voor *“Searching the Internet for Non-authorized Books, Articles and Displays”*, die actief illegale links naar boeken van de leden van LIBRIUS opspoorde en neerhaalt, werd in samenwerking met de Belgian Anti-Piracy Federation (BAF) opgezet en gelanceerd in juli 2011. In 2013 waren er quasi geen resultaten wegens een personeelsprobleem bij BAF. Dit leidde begin 2014 na beslissing van de Raad van Bestuur op advies van de Stuurgroep tot de opzegging van de overeenkomst. Een nieuwe partner dan wel nieuwe samenwerking met BAF wordt onderzocht.

3. Librius in 2013: de belangrijkste thema's en ontwikkelingen

3.1. Op het niveau van REPROBEL

3.1.1. Raad van Bestuur

Dhr. Frederic Young (SACD/SCAM) werd op 3 juni 2013 verkozen tot nieuwe Voorzitter van de Raad van Bestuur van REPROBEL, voor een termijn van 3 jaar. Ondervoorzitter werd Bart Tureluren namens (REPROPRESS).

Tot penningmeesters van REPROBEL werden voor een termijn van drie jaar verkozen : Annelize Vancaenem (JAM) namens de auteurs en Kris van de Kerckhove (LIBRIUS) namens de uitgevers.

Dhr. Bernard Gerard van COPIEBEL bleef Voorzitter van het Uitgeverscollege van REPROBEL. Voorzitter van het Auteurscollege sinds juni 2013: Professor Roger Blanpain (VEWA)

3.1.2. Dagelijkse leiding – Benoît Proot bleef ook in 2013 Algemeen Directeur van Reprobel.

3.1.3. Afvaardiging LIBRIUS – In 2013 werd Franck Libeer (Die Keure) bestuurder in de Raad Van Bestuur van Reprobel namens LIBRIUS. Kris Van de Kerckhove en Evi Werkers zeten als experts in het Uitgeverscollege en de onderscheiden werkgroepen (WG Reprografie, WG Leenrecht, WG Organieke Documenten, WG CLS, WG Vijfjaarlijkse Studie, WG Buitenlandse licentie bij).

3.1.4. Uitgeverscollege

Voor wat betreft reprografie : Het boekjaar 2012 was in vele opzichten een uitzonderlijk jaar voor het Uitgeverscollege. Er werd meer dan 15,7 miljoen EUR aan de leden van het Uitgeverscollege uitbetaald, om een dubbele reden:

- 1) vrijmaking van de volle 100% van de verbruiks jaren 2009 en 2010 (uit de TBS 2010 en 2011) die (deels) in afwachting stonden van een verdeelakkoord binnen het Uitgeverscollege, dat in dat boekjaar werd bereikt;
- 2) daarnaast werd ook een verdeelakkoord bereikt over de tijdschriften wat de verbruiks jaren 2007 tot en met 2009 betreft, zodat de overeenstemmende bedragen op het niveau van het College konden worden vrijgemaakt.

In het boekjaar 2013 normaliseerde de situatie zich wat de betalingen aan de leden van het Uitgeverscollege betreft. Die betalingen vielen ongeveer op het niveau van boekjaar 2011 terug. Na goedkeuring van de definitieve terbeschikkingstelling (TBS) in juni 2013 door de Algemene Vergadering werd een bedrag van 10.760.326 EUR binnen het Uitgeverscollege verdeeld (over de verschillende dragers die volgens het Verdeelbarema van dit College tot de verdeling worden toegelaten), waarvan 44,72 % gereserveerd wordt voor de drager boeken.

Het Uitgeverscollege heeft beslist om 100% van de ter beschikking gestelde bedragen te verdelen behalve voor wat de drager Tijdschriften betreft, waarvoor onderhandelingen met betrekking tot de verdeling worden gevoerd tussen de betreffende leden-beheersvennootschappen voor de verbruiks jaren 2012 en 2013, voor een bedrag van 1.833.275 EUR. Voor LIBRIUS is het effect van dit uitstel minimaal omdat er amper 1% van deze gelden richten beheersmaatschappijen van de boekenuitgevers gaat. Voor wat betreft Openbaar Leenrecht : tijdens het boekjaar 2013 inde Reprobel, met 1,8 miljoen EUR ongeveer 203.000 EUR meer dan in het boekjaar 2012

Tijdens het boekjaar 2013 inde Repobel, met 1,8 miljoen EUR (waarvan 128.676 EUR in 2014 werden betaald en die aan de inningen 2013 werden toegevoegd), ongeveer 203.000 EUR meer dan in het boekjaar 2012

3.1.5. Ministeriële Adviescommissie

De Adviescommissie *Reprografie*, waarin alle betrokken stakeholders zich (zullen) buigen over de inwerkingtreding van de wet van 22 mei 2005 (die het stelsel moet uitbreiden met prints en printers) en waarin gebeurlijk ook een nieuw tarievenbesluit zal worden besproken, kende in 2013 een slapend bestaan.

REPROBEL onderhandelde ook in 2013 op het niveau van Minister, kabinet en administratie – rechtstreeks en bilateraal met de koepelorganisaties van producenten van kopieerapparaten en printers (EURIMAG en AGORIA) met het oog op een herziening van het bestaande tariefensysteem voor heffingen op toestellen en een gebeurlijke uitbreiding van het systeem met standalone printers (inkt jet en laser). Uiteindelijk werd echter spijtig genoeg door de administratie beslist om dit dossier over de verkiezingen te tillen en dus naar een volgende minister bevoegd voor het Auteursrecht te schuiven.

3.1.6. Vijfjaarlijkse studie - REPROBEL is er wettelijk toe gehouden om iedere vijf jaar een grootschalige en officiële studie te organiseren met betrekking tot het kopieergedrag in België (A-luik). REPROBEL heeft in 2009 vrijwillig beslist om deze studie uit te breiden naar het printgedrag (B-luik). De studie werd uitgevoerd door het onderzoeksbureau PROFACTS. De onderzoeksresultaten werden medio 2013 publiek gemaakt.

De studie toont aan dat in België in 2012 27,1 miljard reproducties op papier gemaakt werden (kopieën en prints samen). 81% van deze reproducties wordt in de professionele sectoren gemaakt, de overige 19% in de thuisomgeving. Van de 27 miljard reproducties zijn er 4,5 miljard reproducties van beschermd werk, hetzij 16,85% van het totale volume. Het grootste aantal kopieën van beschermd werk wordt in de onderwijssector gemaakt, terwijl het grootste aantal prints van beschermd werk in de thuisomgeving genomen wordt (ongeveer de helft van alle prints van beschermd werk). Als wordt scherp gesteld op reproducties op papier van beschermd werk (kopieën en prints samen), wordt meer dan een derde van die reproducties in de thuisomgeving gemaakt. De resultaten van deze studie, die gunstig uitvalt voor de boekenuitgevers kunnen nu worden gebruikt in onderhandelingen met de fabrikanten van copiers en printers, met de overheid, en tussen de beheersvennootschappen voor het afspreken van nieuwe verdeelbarema's.

3.2. Op het niveau van Auvibel

3.2.1. Algemene Vergadering

Begin 2013 bestond AUVIBEL uit 10 vennoten: BAVP, PROCIBEL, SABAM, SACD, SCAM, SIMIM, SOFAM, PLAYRIGHT, IMAGIA en JAM. Op de Buitengewone Algemene Vergadering van 25 juni 2013 werd de kandidatuur van een 11e vennoot, deAuteurs, aanvaard.

Deze vennoten vormen 6 colleges: het College van auteurs van geluidswerken, het College van producenten van geluidswerken, het College van uitvoerende kunstenaars van geluidswerken, het College van auteurs van audiovisuele werken, het College van producenten van audiovisuele werken en het College van uitvoerende kunstenaars van audiovisuele werken.

Librius werd zoals gezegd toegelaten als vennoot van het College van Letterkundige en Fotografische werken.

3.2.2. Raad van Bestuur

Het voorzitterschap van Auvibel wordt voor een periode van een jaar waargenomen door de heer Serge Vloeberghs (SABAM), en het ondervoorzitterschap door mevrouw Krista D'Haeseleer (SIMIM).

3.2.3. Colleges

De Raad van Bestuur kiest onder zijn leden de volgende secretarissen van de colleges:

- Krista D'Haeseleer (SIMIM) : college van producenten van geluidswerken
- Nicole La Bouverie (PROCIBEL): college van producenten van audiovisuele werken
- Anne-Lize Van Craenem (JAM) college van auteurs van geluidswerken
- Christophe Van Vaerenbergh (PlayRight) college van uitvoerende kunstenaars van audiovisuele werken
- Serge Vloeberghs (SABAM) college van auteurs van audiovisuele werken
- Christophe Van Vaerenbergh (PlayRight) college van uitvoerende kunstenaars van geluidswerken

Voor het college van letterkundige en fotografische werken werden nog geen secretaris aangeduid.

3.2.4. Dagelijkse leiding

Dhr. François Stroobant was Algemeen Directeur van Auvibel.

3.2.5. Afvaardiging LIBRIUS

Librius werd uitgenodigd lid te worden van het college van fotografische en letterkundige werken. De kandidatuur werd op 22 november 2013 voorgedragen aan Auvibel die op een BAV van 20 februari 2013 besliste Librius cvba toe te laten mits volstorting van het maatschappelijk aandeel.

Librius cvba volstortte het maatschappelijk aandeel ter waarde van 2478,94€ en zal op de AV van Auvibel van 19 juni 2014 worden uitgenodigd het aandelenregister te ondertekenen. Librius zal hierdoor vergoedingsgerechtigd worden vanaf 1 december 2013. Evi Werkers zal Librius vertegenwoordigen in de organen van Librius met Kris Van de Kerckhove als plaatsvervanger.

3.2.6. Ministeriële Adviescommissie

Op 1 februari 2010 zijn nieuwe tarieven in voege getreden na talrijke jaren van onderhandelen. Op 1 december 2013 werden deze tarieven, na herhaalde bijeenkomsten van de Adviescommissie, aangepast aan de technologische ontwikkelingen door een wijziging van de capaciteitsschijven en door de invoering van een nieuw product, de tablet.

3.2.7. Netto resultaten Auvibel

De netto omzet van Auvibel (de inning van rechten van de vergoedingen voor de thuishopie, zoals voorzien in artikel 55 van de wet van 30 juni 1994 m.b.t. het auteursrecht en de naburige rechten) bedroeg in 2013 24.405.986,14 € in vergelijking tot 23.827.890,60 € voor 2012. Dit betekent een stijging van 2,43 % van het netto bedrijfsresultaat.

In november 2006 is er een beheersmandaat voor onbepaalde duur gesloten tussen Auvibel en Reprobel waardoor aan laatstgenoemde de inning en de primaire verdeling van de leenrechtvergoeding werd toevertrouwd.

3.2.8. Relevante Europese ontwikkelingen

Rapport Vitorino en Castex

Op 31 januari 2013 heeft de heer Vitorino, in november 2011 aangesteld als bemiddelaar met als doel de onderhandelingen tussen de partijen over de thuiskopie opnieuw op te starten, zijn aanbevelingen voorgesteld en zijn rapport over de vergoeding voor het kopiëren voor eigen gebruik voorgelegd aan de Eurocommissaris Interne Markt en Diensten, de heer Michel Barnier. In zijn rapport herinnert de heer Vitorino er aan dat het systeem van het kopiëren voor eigen gebruik nog steeds relevant is, ook al moet het verbeterd worden. Daartoe deed hij verschillende aanbevelingen:

- de kopieën die door een particulier gemaakt worden voor eigen gebruik in het kader van een licentie toegekend door de rechthebbenden, veroorzaken geen nadeel dat een aanvullende compensatie in de vorm van een vergoeding voor het kopiëren voor eigen gebruik zou rechtvaardigen;
- in het geval van grensoverschrijdende transacties, zouden de vergoedingen geïnd moeten worden in het land waar de eindgebruiker gevestigd is;
- de verplichting tot betaling van de vergoeding voor het kopiëren voor eigen gebruik zou verschoven moeten worden van de fabrikant of de invoerder naar het niveau van de kleinhandelaars;
- de vergoeding moet zichtbaar zijn voor de eindgebruiker;
- er moet meer samenhang bestaan met betrekking tot het proces van de vaststelling van de tarieven, enerzijds door het uitwerken van een geharmoniseerde definitie van het begrip van de "schade" als zijnde de waarde die de gebruiker hecht aan gemaakte kopieën en, anderzijds, door het opstellen van een procedureel kader dat de complexiteit zou doen afnemen, de objectiviteit zou verzekeren en de naleving van strikte termijnen zou opleggen.

Hoewel Vitorino in zijn verslag lijkt aan te geven dat het systeem van de thuiskopievergoeding vandaag de dag nog steeds relevant is, voegt hij er evenwel aan toe dat de nieuwe business modellen en het veranderende consumentengedrag, dat tegenwoordig gebaseerd is op de toegang tot de werken, tot gevolg hebben dat het aantal gevallen waarin het kopiëren voor eigen gebruik een vergoeding vereist, afneemt.

In het kader van een initiatiefprocedure, werkte vervolgens het Franse Europarlementslid Françoise Castex (S&D/PS) aan het dossier betreffende de thuiskopie en stelde ze een ontwerpresolutie op. Dit document werd op 14 oktober officieel gepresenteerd in de Commissie juridische zaken en nuanceert op bepaalde punten het rapport van Vitorino.

Mevrouw Castex is van mening dat:

- het doorschuiven van de inning van de thuiskopievergoeding naar de kleinhandelaar te veel administratieve rompslomp zou meebrengen
- een harmonisering van de uitzonderingen en van de begrippen van "billijke compensatie" en "schade" zich opdringt. Evenzo moet gestreefd worden naar convergentie aangaande de onderworpen producten, de tarieven en de wijze waarop de tarieven worden overeengekomen;
- in geval van grensoverschrijdende transacties, de vergoedingen voor het kopiëren voor eigen gebruik moeten worden geïnd in de lidstaat van verblijf van de

- eindgebruiker en tegelijkertijd een procedure voor terugbetaling moet zijn voorzien ingeval de vergoeding reeds betaald zou zijn in een andere lidstaat ;
- de uitzondering voor het kopiëren voor eigen gebruik gericht is om te worden toegepast op bepaalde onlinediensten, inclusief op bepaalde cloud-computingdiensten
  - de lidstaten er op dienen toe te zien dat de thuiskopieheffing nooit hoeft te worden betaald wanneer de betrokken media voor professionele doeleinden worden gebruikt, en dat de verschillende regelingen voor terugbetaling van door professionele gebruikers betaalde heffingen worden vervangen door systemen die waarborgen dat deze professionele gebruikers a priori al niet tot betaling van de heffing zijn gehouden”.

Op dit laatste punt blijft Auvibel, om praktische redenen en voor de controle op de markt, van mening dat een systeem van terugbetaling de voorkeur verdient boven een systeem van vrijstelling. Enkel de eindontvanger van het product zal in staat zijn alle nodige elementen ter bewijs van zijn professionele hoedanigheid en het professionele gebruik van het product te leveren. Dit is overigens het criterium voor het eindgebruik van apparaten en dragers dat door het Europese Hof van Justitie in aanmerking werd genomen¹.

Europese rechtspraak

In de afgelopen jaren werd meermaals beroep gedaan op het Hof van Justitie van de Europese Unie in verband met vragen betreffende de compatibiliteit van de vergoedingsstelsels voor de thuiskopie die met de Europese Richtlijn 2001/292 in een aantal lidstaten ingesteld werden. In 2013 heeft het HvJEU twee belangrijke arresten gevelde.

Ter herinnering, het eerste arrest gevelde door het HvJEU betreffende de thuiskopie, genoemd *Padawan*-arrest, dateert van 2010 en betrof het professioneel gebruik van producten die onderworpen zijn aan de thuiskopievergoeding. De draagwijdte van dit arrest, dat veel kritiek heeft gekregen wegens het gebrek aan duidelijkheid, werd toegelicht door andere arresten die vervolgens door het HvJEU werden uitgesproken.

Op 16 juni 2011 boog het HvJEU zich met het arrest *ThuisKopie* over de vraag van de verkoop op afstand in verschillende lidstaten. In dit arrest van het HvJEU, dat het opleggen van een resultaatsverplichting aan de lidstaat die een vergoedingsstelsel voor het kopiëren voor eigen gebruik heeft ingevoerd, wordt bepaald dat *“de enkele omstandigheid dat de bedrijfsmatig handelende verkoper van installaties, apparaten en informatiedragers gevestigd [is] in een andere lidstaat dan die waar de kopers wonen, niet van invloed op die resultaatsverplichting (nvdv namelijk te garanderen dat de rechthebbenden daadwerkelijk de billijke compensatie ontvangen die bestemd is om hen schadeloos te stellen voor hun nadeel)*. Dit arrest bevestigt de jarenlange stelling/standpunt van de Belgische rechtbanken, namelijk dat een website, ook wanneer die in het buitenland gevestigd is, bij Auvibel aangifte moet doen van zijn verkopen aan Belgische eindgebruikers.

Het arrest *Amazon*, uitgesproken op 11 juli 2013, bevat belangrijke details in verband met de aspecten behandeld in deze twee arresten, namelijk de terugbetaling en/of vrijstelling voor

---

¹ HvJEU, 21 oktober 2010, *Padawan* SL tegen Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE), C-467/08, <http://curia.europa.eu/>

² 22 MEI 2005. - Wet houdende de omzetting in Belgisch recht van de Europese Richtlijn 2001/29/EG van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij (B.S. 27 mei 2005).

het gebruik van onderworpen producten voor professionele doeleinden en de verkoop op afstand. Ten eerste wijst het Hof er, met betrekking tot het professioneel gebruik, op dat de richtlijn *“zich niet verzet tegen een regeling van een lidstaat op grond waarvan zonder onderscheid een vergoeding voor het kopiëren voor privégebruik wordt opgelegd wanneer voor het eerst bedrijfsmatig en onder bezwarende titel dragers die geschikt zijn voor reproductie op zijn grondgebied in het verkeer worden gebracht, doch dat deze regeling eveneens voorziet in een recht op terugbetaling van de betaalde vergoeding ingeval deze dragers uiteindelijk worden gebruikt op een manier die niet onder de in deze bepaling bedoelde situatie valt, indien praktische moeilijkheden een dergelijk stelsel van financiering van de billijke compensatie rechtvaardigen en het recht op terugbetaling doeltreffend is en de teruggave van de betaalde vergoeding niet uiterst moeilijk maakt, hetgeen aan de verwijzende rechter staat om na te gaan in het licht van de omstandigheden van het nationale stelsel en de grenzen die door deze richtlijn zijn gesteld”*.

Vervolgens, in verband met de verkoop op afstand, dat *“de verplichting die een lidstaat oplegt om een vergoeding voor het kopiëren voor privégebruik te betalen die bestemd is voor de financiering van de in die bepaling bedoelde billijke compensatie wanneer bedrijfsmatig en onder bezwarende titel dragers in het verkeer worden gebracht die geschikt zijn voor reproductie, niet kan worden uitgesloten omdat in een andere lidstaat al een analoge vergoeding is betaald”*. De lidstaat die de uitzondering voor het kopiëren voor eigen gebruik heeft ingevoerd en waar de eindgebruikers wonen die voor privégebruik een reproductie vervaardigen van een beschermd werk, is verplicht om te garanderen dat de billijke compensatie ter vergoeding van het door de rechthebbenden geleden nadeel op zijn grondgebied daadwerkelijk wordt geïncasseerd. Het feit dat in een andere lidstaat al een vergoeding voor de financiering van deze compensatie is betaald, kan niet worden ingeroepen om de betaling in de lidstaat waar het nadeel plaatsvond uit te sluiten.

Ten slotte bevat het arrest *VG Wort*, uitgesproken op 27 juni 2013 een belangrijk element dat omgezet kan worden met betrekking tot de thuiskopie. Het Hof geeft immers een antwoord op de co-existentie tussen de toestemming gegeven door de rechthebbenden en de wettelijke licenties en wijst erop dat: *“een eventuele handeling waarbij een rechthebbende de reproductie van zijn werk of ander beschermd materiaal heeft toegestaan, geen invloed [heeft] op de billijke compensatie, ongeacht of deze krachtens de toepasselijke bepaling van die richtlijn verplicht dan wel facultatief is voorzien”*.

Uit deze verschillende arresten stellen we vast dat het Hof wordt verplicht zich steeds nauwkeuriger uit te spreken. Het Hof heeft meermaals erkend dat, indien het begrip *“billijke compensatie”* een autonoom unierechtelijk begrip is dat in alle lidstaten uniform moet worden uitgelegd, maar deze lidstaten, binnen de door het Unierecht en in het bijzonder door die richtlijn gestelde grenzen, de vorm, de wijze van financiering en inning en het niveau van deze billijke compensatie kunnen bepalen. Niettemin stellen we vast dat het Hof per arrest steeds meer tussenkomt in de reglementering van de wettelijke vergoedingsstelsels.

In België hebben de hoven en de rechtbanken, in de zaken waar argumenten uit deze Europese arresten werden ingeroepen, Auvibel meerdere malen gelijk gegeven en de verenigbaarheid van het Belgisch stelsel met de Europese richtlijn 2001/29, zoals uitgelegd door het Hof, erkend. Auvibel kan zich daar alleen maar over verheugen.

3.3 Verhouding met COPIEBEL

De relaties tussen LIBRIUS en COPIEBEL waren ook in 2013 uitstekend. Beide beheersvennootschappen namen quasi steeds gelijklopende standpunten in de verschillende colleges, werkgroepen en Raad van Bestuur van REPROBEL in, wat hun slagkracht zonder twijfel verhoogt.

Nuttige documenten worden frequent uitgewisseld tussen beide beheersvennootschappen, en gezamenlijke standpunten worden voorbereid tijdens formele en minder formele onderlinge contactmomenten. De krachten werden meermaals gebundeld in een aantal politieke dossiers, wat de constructieve samenwerking van beide partijen ten goede kwam.

3.4. **Wetgevende ontwikkelingen (binnenland)**

Reprografie

Ter herinnering : Op 31 december 2012 werd de Wet van diezelfde datum houdende diverse bepalingen, inzonderheid betreffende justitie, in het *Belgisch Staatsblad* gepubliceerd. Die wet zet – tien jaar na het verstrijken van de deadline - de Europese Richtlijn Harmonisatie Informatiemaatschappij van 2001 (200/29/EC) naar Belgisch recht om, al is hij in 2013 nog niet in werking getreden. De inwerkingtreding van de betreffende bepalingen zal immers worden geregeld in het nieuwe Koninklijk Besluit op de reprografie, dat er zoals gezegd niet meer in de loop van de huidige legislatuur is gekomen.

Als en wanneer deze nieuwe bepalingen in werking treden, verandert het broncriterium van de artikelen 22, § 1, 4° en 4°bis Auteurswet (“reproductie van papier”) in een doelcriterium (“reproductie naar papier”). Bovendien verdwijnt bladmuziek uit het toepassingsgebied van de reprografie, zij het alleen voor de gewone reprografie (artikel 22, § 1, 4° AW).

Op 20 november 2013 ontving LIBRIUS een eerste ontwerptekst van het nieuwe K.B. op de reprografie. Die ontwerptekst bevatte echter nog geen tariefstructuur of concrete tarieven voor de vergoeding op de toestellen. De tekst kwam voor het overige wel tegemoet aan enkele belangrijke verzuchtingen van Reprobel.

Nog in 2013 legde de bevoegde Minister (Johan Vande Lanotte) een eerste versie van Boek XI van het nieuwe Wetboek Economisch Recht voor. Hoewel dit voorontwerp slechts zijdelings de reprografie aanraakt, is het niet zonder belang, te meer omdat hierin o.m. de controle op de beheersvennootschappen wordt aangescherpt. Het voorontwerp gaat dus veel verder dan een simpele codificatieoefening. Relevant zijn onder meer:

- Nieuwe, strenge(re) bepalingen over de werking en de transparantie van beheersvennootschappen met een procentuele bovengrens voor de werkingskosten;
- De oprichting van een marktregulator voor auteursrecht.

Digitale onderwijsuitzondering (d.i. digitale kopie en gesloten intranettransmissie voor onderwijs en wetenschappelijk onderzoek) – Ook op dit punt was het in 2013 nog steeds wachten op een uitvoeringsregeling die de vergoeding aan de rechthebbenden regelt en het aanwijzen van een centrale beheersvennootschap zoals REPROBEL die is voor de reprografie en het leenrecht, en AUVIBEL voor de thuiskopie. Intern heeft Reprobel in 2013 intensief gewerkt aan de voorbereiding van een eigen studie naar het fenomeen van digitale kopieën en intranetmededelingen in onderwijsinstellingen en voor wetenschappelijk onderzoek. Het onderzoek, dat o.m. gebruik maakte van gegevens uit Knooppunt, werd via een CAWI (webinterview) met een specifieke vragenlijst

uitgevoerd door het onderzoeksbureau AQ-Rate, en werd in oktober 2013 online geplaatst. Bijna 2.000 antwoorden werden ingezameld.

Openbaar leenrecht

Ter herinnering : het oude K.B. van 25 april 2004 werd vervangen door het KB. Leenrecht van 13 december 2012. Dit K.B trekt het oude K.B. op het leenrecht van 25 april 2004 met terugwerkende kracht in, na een veroordeling van België door het Hof van Justitie van de EU in juni 2011 op verzoek van de beheersvennootschap VEWA.

De nieuwe leenrechtregeling vertrekt van twee parameters die wel in overeenstemming met het Europese recht zouden moeten zijn: de collecties én het aantal uitleningen (dat het oude criterium van het aantal ingeschreven bibliotheekgebruikers vervangt). Er is in een reeks kortingen voorzien, bv. voor werken die tot het publieke domein behoren, voor niet ter beschikking gestelde werken en in geval van gecentraliseerde betaling.

In 2013 werd vooral gewerkt aan de praktische implementatie van het nieuwe Koninklijk Besluit, dat dus ook bepaalde dat de vergoeding voor de periode 2004 t.e.m. 2012 opnieuw moest berekend worden op basis van de parameters van het nieuwe K.B. De regularisatie m.b.t. de referentiejaar 2004 t.e.m. 2011 moest volgens het K.B. in 2013 gebeuren, de regularisatie m.b.t. het referentiejaar 2012 in 2014. De berekening van de vergoedingen gebeurde door Repobel in samenspraak met zowel de Vlaamse, de Franse en de Duitse Gemeenschap. Er werd in 2013 dan ook meer vergoeding uit openbaar leenrecht verkregen. Het Koninklijk Besluit schrijft verder voor dat Repobel en de bij haar aangesloten beheersvennootschappen elk jaar, tegen einde juni, een verslag moeten opmaken van de inning en de verdeling van de vergoeding voor openbare uitlening over het verstreken boekjaar. Repobel en de bij haar aangesloten beheersvennootschappen werkten samen met de FOD Economie en de Gemeenschappen een model van verslaggeving uit. Dit model vertrekt bij de vergoeding die Repobel in het verstreken boekjaar in elke Gemeenschap heeft geïnd en schetst vervolgens het verdelingstraject. De bij Repobel aangesloten beheersvennootschappen moeten, volgens een vast stramen, verslag uitbrengen over de verdeling van het geld dat zij in het verstreken boekjaar van Repobel hebben ontvangen. De eerste rapportering is voorzien voor juni 2014. Het komt erop neer dat de Vlaamse overheid zeker wil zijn dat de haar gelden wel degelijk bij Vlaamse auteurs en uitgevers terechtkomt.

Thuiskopie

Sinds 1 december 2013 en de inwerkingtreding van de wet van 31 december 2012, werd de uitzondering voor het kopiëren voor eigen gebruik uitgebreid tot “de reproductie op eender welke drager andere dan papier of soortgelijke drager, van werken die in familiekring geschiedt en alleen daarvoor bestemd is”. Het recht op de vergoeding is op zijn beurt uitgebreid tot de auteurs en uitgevers van werken van letterkunde en fotografische werken.

Op grond van artikel 55, alinea 5 van de wet van 30 juni 1994, is Auvibel de beheersvennootschap die gemachtigd werd door de Koning om de inning en de verdeling van deze vergoeding voor het kopiëren voor eigen gebruik te waarborgen. De vergoeding wordt betaald door de fabrikant, de invoerder of de intracommunautaire aankoper van dragers die kennelijk gebruikt worden voor het reproduceren van werken en prestaties of van apparaten die kennelijk gebruikt worden voor deze reproductie op de datum waarop die dragers en die apparaten op het nationale grondgebied in de handel worden gebracht. Deze nieuwe formulering van artikel 55 sluit eveneens aan bij de inwerkingtreding van de wet van 31 december 2012, die de begrippen “dragere die gebruikt kunnen worden voor het reproduceren” en “apparaten waarmee de reproductie mogelijk wordt” vervangt.

Het koninklijk besluit van 28 maart 1996 betreffende het recht op vergoeding voor het kopiëren voor eigen gebruik voor de auteurs, de uitvoerende kunstenaars en de producenten van fonogrammen en van audiovisuele werken bepaalde de modaliteiten van de inning, de verdeling en de controle in verband met de vergoeding alsook het ogenblik waarop deze verschuldigd is. Dit koninklijk besluit werd vervangen door het koninklijk besluit van 18 oktober 2013 betreffende het recht op vergoeding voor het kopiëren voor eigen gebruik, waarvan de bepalingen in werking zijn getreden op 1 december 2013.

Het bevat, net zoals het voorgaande KB, de voorschriften met betrekking tot de inning (inclusief de geldende/van toepassing zijnde tarieven en de onderworpen producten), de verdeling en de Adviescommissie van de betrokken milieus. De bepalingen betreffende de Adviescommissie voor de thuiskopie werden behouden en sommige bepalingen van de wet van 22 mei 2005 werden opgenomen om de raadplegingsprocedure van de Commissie te versterken.

Ten slotte bevat dit koninklijk besluit een aantal nieuwe bepalingen die betrekking hebben op de analyse van de Belgische markt. Het doel van deze nieuwe bepalingen is het mogelijk te maken “de evolutie van de apparaten en dragers die kennelijk gebruikt worden voor de reproductie voor eigen gebruik van werken en prestaties op te volgen en te onderzoeken”.

De tarieven en de onderworpen producten werden aangepast rekening houdend met de nieuwe criteria vervat in het nieuwe artikel 55 van de wet van 30 juni 1994 die sinds 1 december 2013 van kracht is en rekening houdend met de technologische evolutie van de producten en de gemiddelde verkoopprijs van deze producten.

Concreet zijn de veranderingen als volgt:

- De thuiskopievergoeding wordt uitgebreid met een nieuw type product: de tablets
- De capaciteitsschijven van de dragers, meer bepaald de USB-sticks, de geheugenkaarten en de externe harde schijven zijn gewijzigd volgens de bevindingen van de betrokken partijen betreffende de ontwikkelingen in de markt.

Statuut en controle beheersvennootschappen:

In het licht van de boekhoudkundige omkadering werd in de schoot van het Overlegcomité betreffende controle op auteursrechten en naburige rechten een commissie inzake boekhoudkundige normen opgericht. Kris Van de Kerckhove en Jan Van Gils zetelen in dit comité sinds april 2012, ter vervanging van Kurt Van Damme en Wim Verheije. In deze commissie werd een ontwerp van KB inzake de boekhoudkundige verplichtingen van en controle op de beheersvennootschappen artikelgewijs besproken. Het comité werd in 2013 niet meer bijeengeroepen.

3.4. Buitenlandse ontwikkelingen

3.4.1. De relevante ontwikkelingen op Europees en internationaal niveau worden nog steeds van nabij opgevolgd, in het bijzonder door het actieve lobbywerk door de FEP (*Federation of European Publishers*, Brussel), IPA (*International Publishers' Association*) en IFRRO (*International Federation of Reprographic Rights Organisations*, Brussel). Evi werkers volgt de activiteiten van FEP en IPA op, Kris Van de Kerckhove volgt de IFRRO activiteiten op.

Gezien de toenemende internationalisering van de wetgeving betreffende auteursrecht, fiscaliteit en mededingingsrecht, is het noodzakelijk deze ontwikkelingen op nabije voet te blijven volgen en actief te lobbyen zowel op internationaal als nationaal niveau.

In deze context kan worden verwezen naar de vertegenwoordiging van Evi Werkers (FEP, IPA General Assemblies) en Kris Van de Kerckhove (IFFRO, ICOTEC congres, oktober 2013 Seoul).

4. Librius in 2013: aandachtspunten en projecten

In 2014 zullen de volgende projecten en aandachtspunten prioritair worden afgehandeld:

4.1. De praktische implementatie van LIBRA, de nieuwe IT-applicatie van LIBRIUS, die wordt ontwikkeld door THE REFERENCE. LIBRA zal de volledige repartitie van de beheersvennootschap van de bron (ledenbeheer; titel- en eventueel omzetverwerking) tot de monding (uiteindelijke verdeling naar de leden en facturatie) beheersen. De applicatie zal leden toelaten om op een eenvoudige en grafisch aantrekkelijke manier zicht te krijgen op de algemene prestaties van LIBRIUS en op hun eigen aandeel in de vergoedingen.

De ontwikkeling van LIBRA liep helaas vertraging op, waardoor we overgingen tot het verdelen van forfaitaire voorschotten. We zijn er op dit moment wel degelijk van overtuigd dat LIBRA in productie kan genomen worden. Na de nodige informatieverbreiding, workshops en ultieme testen zal dit dan ook gebeuren, na de zomer.

4.2. De publieke website (www.Librius.com) bevat meer informatie omtrent de werking van Librius, de informatie die wettelijk moet worden gepubliceerd, updates en een duidelijke link naar de LIBRA applicatie, die toelaat rechtstreeks van de diensten van het LIBRA portaal gebruik te maken.

4.3. Noch de Statuten, noch het Huishoudelijk Reglement en de Overdrachtsovereenkomst werden in de loop van 2013 aangepast. Het juridische team van Librius ziet toe op de optimale werking van de vennootschap en zullen suggesties tot verbetering met het oog op een efficiënte dienstverlening blijven aanvoeren indien dit noodzakelijk blijkt.

4.4. Aanpak van piraterij op letterkundige uitgaven. De samenwerking met the Belgian Anti-Piracy Federation en de investering in de ontwikkeling van de SINBAD crawler werd stopgezet wegens tegenvallende resultaten en gebrek aan dienstverlening.

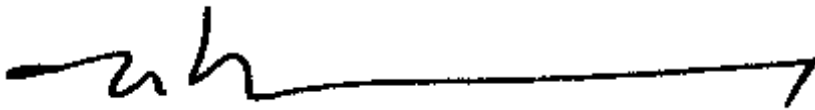
4.5. Een grondige reflectie over nieuwe vormen exclusief rechtenbeheer waarop LIBRIUS op middellange termijn actief kan worden: multimediale rechtenclearing (in een eerste fase via een informatieve website), licenties voor digitaal hergebruik, digitaal leenrecht, collectieve licenties op het stuk van verweesde werken en out-of-prints, ...

4.6. Het verder actief ijveren voor de inwerkingtreding van de wet van 22 mei 2005 (wijziging Auteurswet 30 juni 1994, die op haar beurt zal worden vervangen door Boek XI van het Wetboek Economisch recht waarvan het wetsontwerp reeds door de Kamer werd goedgekeurd in april 2014) op het stuk van de reprografie, thuiskopie en digitaal onderwijs, in het voordeel van de rechthebbende uitgevers.

4.7. De verdere uitbouw van LIBRIUS tot een professionele, goed gestructureerde en ondersteunde, slagvaardige en transparante beheersvennootschap, handelend in het uitsluitende belang van haar leden en (pro)actief optredend op die terreinen waarop en in die gremia waarin de belangen van de leden moeten worden verdedigd, zeker gesteld en/of versterkt.

4.8. De juristen van LIBRIUS stelden in 2013 hun kennis en ervaring ten dienste van “zusterverenigingen” boek.be, VUV, Meta4Books en VVB, de Nederlandse Taalunie en individuele uitgeverijen in diverse juridische dossiers, en zullen deze inspanningen in 2014 verder zetten.

Rudy Vanschoonbeek
Gedelegeerd bestuurder LIBRIUS CVBA
Voorzitter Raad van Bestuur
Antwerpen, 22 mei 2014

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'R' and 'V' followed by a long horizontal line that ends in a small hook.